

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ “КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ”

(Особлива частина)

Тема 1. Загальна характеристика Особливої частини кримінального права України

Поняття Особливої частини Кримінального права України. Зв'язок Особливої і Загальної частин. Система Особливої частини. Особливості кримінально-правових норм Особливої частини. Основні правила систематизації Особливої частини. Законодавча техніка і принципи побудови Особливої частини. Правила кваліфікації злочинів. Сутність аналізу юридичного складу злочину певного виду. Значення юридичного аналізу складу злочину при кваліфікації злочинів. Особлива частина Кримінального права, як навчальна дисципліна. Значення постанов Пленумів Верховного Суду України для з'ясування волі законодавця.

Тема 2. Злочини проти основ національної безпеки України

Поняття злочинів проти основ національної безпеки України.

Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки. Національна безпека, як родовий Об'єкт злочинів, передбачених в розділі 1 Особливої частини Кримінального кодексу. Особливості безпосередніх Об'єктів злочинів проти основ національної безпеки України. Юридичні склади злочинів проти основ національної безпеки України.

Тема 3. Злочини проти життя та здоров'я особи

Поняття злочинів проти життя. Загальна характеристика злочинів проти життя. Кримінально-правове поняття вбивства. Види вбивств за КК України. Кримінально-правова характеристика умисного вбивства без обтяжуючих і без пом'якшуючих обставин. Кримінально-правова характеристика умисного вбивства при обтяжуючих обставинах. Кримінально-правова характеристика умисного вбивства при пом'якшуючих обставинах. Кримінально-правова характеристика вбивств через необережність. Доведення до самогубства та його відмежування від умисного та необережного

вбивств. Поняття злочинів проти здоров'я. Загальна характеристика злочинів проти здоров'я. Види тілесних ушкоджень за КК України. Залежність ступеня тяжкості тілесних ушкоджень від тривалості розладу здоров'я та розміру стійкої втрати працездатності. Кримінально-правова характеристика умисних та необережних тілесних ушкоджень. Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних із зараженням особи вірусом імунодефіциту людини, іншою невиліковною інфекційною хворобою, венеричною хворобою. Кримінально-правова характеристика злочинів, що вчиняються в сфері медичного обслуговування.

Тема 4. Злочини проти волі честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості

Загальна характеристика злочинів проти волі, честі та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини та відмежування цього злочину від інших злочинів, пов'язаних з позбавленням особи свободи. Захоплення заручників та кваліфікація цього злочину за сукупністю з іншими злочинами. Особливості законодавчого регулювання статевого життя. Загальна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості. Особливості інституту добровільної відмови від зґвалтування. Кваліфікація статевих злочинів за сукупністю з іншими злочинами.

Тема 5. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод громадянина

Загальна характеристика і види злочинів, що посягають на політичні права громадянина України. Проблеми систематизації юридичних складів цих злочинів. Злочини проти окремих політичних прав громадянина України (ст.ст. 157-160). Злочини, що посягають на рівність конституційних прав громадян та їх рівність перед законом (ст. 161). Злочини, що посягають на недоторканість приватного життя громадян (ст.ст. 162-163, 182). Злочини, що посягають на нормальний розвиток неповнолітніх та матеріальне забезпечення осіб, що потребують соціального захисту, їх особисту безпеку (ст.ст. 164-169). Злочини, що посягають на трудові права громадян (ст.ст. 171, 172, 173, 175). Злочини, що посягають на права громадян, на захист

своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, культурних та інших інтересів (ст.ст.170, 174,183,184). Злочини, що посягають на право інтелектуальної власності та авторські права (ст.ст. 176, 177). Злочини, що посягають на свободу світогляду і віросповідання, порядок відправлення релігійних культів та порядок поведження з культовими (релігійними) цінностями ст.ст.178 – 181).

Тема 6. Злочини проти власності

Загальна характеристика злочинів проти власності. Корисливі посягання на власність та їх види. Таємність, як специфічна ознака крадіжки. Відкритий спосіб викрадення - ознака грабежу. Кваліфіковані види грабежу. Особливості конструкції основного складу розбою. Характер насильства і його погрози при грабежі і при розбої. Момент закінчення розбою. Відмежування вимагання від грабежу і розбою. Предмет та способи шахрайства. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем і розмежування цього злочину з іншими злочинами проти власності. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою та відмежування його від шахрайства, привласнення та розтрата майна. Інші злочини проти власності.

Некорисливі посягання на власність. Умисне знищення або пошкодження майна. Необережне знищення або пошкодження майна. Порушення обов'язків, щодо охорони майна. Погроза знищення майна. Придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом.

Тема 7. Злочини у сфері господарської діяльності

Загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Проблеми систематизації цих видів злочинів.

Злочини, що посягають на встановлений порядок здійснення господарської діяльності та окремих її видів (статті 202, 203, 2031, 204, 213, 214, 218, 219, 220, 221).

Злочини, що посягають на фінансову діяльність (201,212, 222, 207, 208, 209, 2091).

Злочини, що посягають на встановлений порядок виготовлення і використання документів в господарській діяльності (статті 199, 200, 223, 224, 215, 216).

Злочини, що посягають на встановлений порядок формування та витрачання бюджетних коштів (статті 210, 211).

Злочини, що посягають на встановлений порядок реалізації споживачам товарів і надання послуг (статті 225, 226, 227, 217).

Злочини, що посягають на свободу господарської діяльності (статті 231, 232, 228, 206, 229).

Злочини, що посягають на відносини у сфері приватизації державного чи комунального майна (статті 233, 234, 235).

Тема 8. Злочини проти довкілля

Загальна характеристика злочинів проти довкілля та їх види. Особливості безпосередніх Об'єктів злочинів проти довкілля.

Злочини проти екологічної безпеки (статті 236, 237, 238, 253).

Злочини, що посягають на встановлений порядок використання землі, її надр (статті 239, 240, 254).

Злочини, що посягають на встановлений порядок використання водних ресурсів та атмосферного повітря (статті 241, 242, 243, 244).

Злочини, що посягають на встановлений порядок використання Об'єктів флори і фауни (статті 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252).

Тема 9. Злочини проти громадської безпеки

Загальна характеристика злочинів проти громадської безпеки та їх види.

Злочини, пов'язані із створенням злочинних об'єднань, участю у них, та у злочинах, що вчинюються ними. Особливості складів злочинів, що передбачають створення злочинних організацій, сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності (статті 255, 256, 260). Умови звільнення від кримінальної відповідальності за ці злочини. Ознаки та форми бандитизму (стаття 257).Кримінально-правова характеристика терористичного акту та підстави звільнення від кримінальної відповідальності.

Злочини, пов'язані з незаконним поводженням зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами (статті 262, 263, 264, 265).

Злочини, пов'язані з порушенням правил, що забезпечують громадську безпеку (267, 268, 269, 270).

Інші злочини проти громадської безпеки (статті 259, 261,266).

**Тема 10. Злочини проти безпеки виробництва.
Злочини проти безпеки руху та експлуатації
транспорту**

Загальна характеристика злочинів проти безпеки виробництва.
Злочини у сфері безпеки праці (статті 271, 272, 273).

Інші злочини у сфері безпеки виробництва (статті 274, 275).

Загальна характеристика злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, повітряного, водного та магістрального трубопровідного транспорту (статті 276, 276, 281, 282, 283, 284, 285).

Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію всіх видів транспорту (статті 277, 279, 280, 291).

Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію автомобільного та міського електричного транспорту (статті 286, 287, 288, 289, 290).

Тема 11. Злочини проти громадського порядку і моральності

Загальна характеристика злочинів проти громадського порядку і моральності. Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на громадський порядок (статті 293, 294, 295, 296). Відмежування хуліганства від злочинів, що посягають на здоров'я особи.

Кваліфікація хуліганських дій за сукупністю з іншими злочинами.

Кримінально-правова характеристика злочинів проти моральності (статті 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304). Особливості Суб'єкта злочину, передбаченого статтею 304 (Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність) і кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

**Тема 12. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів,
ропних речовин, їх аналогів або прекурсорів
та інші злочини проти здоров'я населення**

Загальна характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення. Законодавство України у сфері

обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Злочини, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (статті 305-320). Предмет злочинів, передбачених статтями 305-320. Значення факультативних ознак Об'єктивної та Суб'єктивної сторони для кваліфікації діянь, пов'язаних з порушенням встановленого порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

Кримінально-правова характеристика інших злочинів проти здоров'я населення (статті 321-327). Особливості Суб'єкта злочинів, передбачених статтями 323, 324. Особливості предметів злочинів, передбачених статтями 322, 323.

Тема 13. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Загальна характеристика злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Кримінально-правова характеристика злочинів, що порушують правила охорони та зберігання державної чи службової таємниці (статті 328, 329, 330).

Кримінально-правова характеристика злочинів, що порушують встановлений порядок перетинання державного кордону України та правила переміщення через її митний кордон окремих предметів (статті 332, 333, 334).

Кримінально-правова характеристика злочинів, що порушують встановлений порядок комплектування Збройних Сил України (статті 335, 336, 337).

Тема 14. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

Загальна характеристика злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на загальні засади управлінської діяльності держави (статті 338, 339, 340, 341, 353, 354, 355, 356).

Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на окремі блага та інтереси фізичних осіб, як Суб'єктів управлінської діяльності (статті 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352).

Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на встановлений порядок функціонування матеріальних носіїв управлінської діяльності (статті 357, 358, 359, 360).

Особливість кваліфікації цих злочинів за сукупністю з іншими злочинами.

Тема 15. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Злочини у сфері службової діяльності

Загальна характеристика злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (статті 361, 362, 363).

Загальна характеристика злочинів у сфері службової діяльності. Поняття службової особи.

Кримінально-правова характеристика злочинів, передбачених статтями 364, 365, 366, 367.

Поняття хабарництва Кримінально-правова характеристика злочинів, передбачених статтями 368, 369, 370.

Тема 16. Злочини проти правосуддя

Загальна характеристика злочинів проти правосуддя.

Кримінально-правова характеристика злочинів проти правосуддя, що вчинюються службовими особами, які здійснюють чи забезпечують здійснення правосуддя (статті 371, 372, 373, 374, 375, 380).

Кримінально-правова характеристика злочинів проти правосуддя, що вчинюються особами, на яких покладено обов'язки зі сприяння у здійсненні правосуддя (статті 383, 384, 385, 387).

Кримінально-правова характеристика злочинів проти правосуддя, що вчинюються засудженими або особами, які

знаходяться під вартою (статті 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395).

Кримінально-правова характеристика злочинів проти правосуддя, що вчинюються особами, які не мають безпосереднього відношення до здійснення правосуддя (статті 376, 377, 378, 379, 382, 386, 388, 396).

Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на життя, здоров'я, особисту безпеку, інші блага та інтереси захисників чи представників особи у зв'язку з їх діяльності з надання правової допомоги (статті 397, 398, 399, 400).